

Wyjątkowe rzeźby w I LO w Miliczu

Gmach I LO w Miliczu zdobią 4 wyjątkowe rzeźby berlińskiego rzeźbiarza Gerharda Schliepsteina, które powstały w latach 20. XX w. Pracę doktorską o dorobku niemieckiego twórcy przygotowuje niemiecka historyk sztuki Andrea Müller-Fincker. Pewna część pracy poświęcona jest przedwojennemu gimnazjum w Miliczu, który znajdował się w gmachu obecnego I LO.

Rzeźba postaci nad wejściem głównym do budynku, uosabiająca mądrość, wiedzę i erudycję

Budynek dzisiejszego I LO wybudowany został według projektu cenionego w Niemczech architekta Hansa Spitznera. Budowę szkoły rozpoczęto w czerwcu 1928 r., a ukończono już w październiku następnego roku. W budynku mieściło się Reformowane Gimnazjum Reálne (Reformrealgymnasium), które w późniejszym czasie przekształciło się w gimnazjum Ostlandschule.

W zielonym gmachu znajdują się cztery rzeźby autorstwa berlińskiego rzeźbiarza Gerharda Schliepsteina. Przedstawiają one stojącą postać, pszczoły oraz ptaki - marabuta i pelikana. Rzeźby są alegorią tego co ważne w nauce, m.in. mądrości, pracowitości i wiedzy.

Utalentowany artysta tworzył rzeźby różnych rozmiarów z kamienia, brązu i ceramiki, projektował nagrobki, tablice i ceramikę budowlaną. Jego ulubionym materiałem była porcelana, w której stworzył m.in. swoje najbardziej znane dzieła, porcelanowe rzeźby w abstrakcyjnym stylu Art Déco. Produkowały je m.in. dwie słynne niemieckie fabryki porcelany, założona w 1763 r. przez króla Fryderyka Wielkiego Królewską Fabrykę Porcelany w Berlinie oraz istniejąca od 1889 r. fabryka Philipp Rosenthal w Selb. Dla tej drugiej projektował również sam Salvador Dali. Z kolei rzeźby budowlane Schliepsteina zdobią budynki użyteczności publicznej w Berlinie, a także w północnych

Niemczech i na Dolnym Śląsku, jak np. gmach Teatru Miejskiego w Zielonej Górze (dzisiaj Lubuski Teatr w Zielonej Górze). Prace Schliepsteina można oglądać w wielu muzeach na świecie, m.in. w Porzellanikon w Selb i Muzeum Bröhan w Berlinie.

Projekt w Miliczu

Oto fragment pracy doktorskiej Andrei Müller-Fincker o znajdujących się w gmachu I LO rzeźbach Gerharda Schliepsteina: „Rzeźbiarski projekt w gimnazjum w Miliczu poprzez nieliczne elementy ozdobne, dobór materiałów, umiejscowienie i symbolikę bardzo dobrze wpisuje się w typową estetykę budynków szkolnych pierwszego 30-lecia XX wieku.

Centralnie nad dwuskrzydłowym wejściem głównym do budynku umieszczona została, wykonana z wapienia muszlowego, stylizowana, wydłużona figura w pozycji stojącej. Rzeźba znajduje się na pozbawionej ozdób elewacji, trzyma w lewej ręce otwartą książkę, a prawa ręka jest uniesiona w niemalże kaznodziejskim geście. Figura uosabia mądrość, wiedzę i erudycję. Uproszczona forma skupia się na konturze, co nadaje zamkniętej kompozycji wysublimowanego, uniwersalnego piękna.

Symbol ciężkiej pracy, wykonana także z wapienia muszlowego plaskorzeźba pszczoł zdobí specjalne wejście do auli i przedstawia trzy małe owady w geometrycznej ra-

Wejście do auli szkoły zdobí plaskorzeźba pszczoł – symbol ciężkiej pracy

W holu znajduje się rzeźba marabuta w okularach – symbol intelektualnej kontemplacji

W holu mieści się też figura pelikana z małymi, alegoria tego, kto daje i żywi

mie. Odlew gipsowy tego modelu znajduje się we wnętrzu budynku szkoły.

Około 50-centymetrowej wysokości trójwymiarowe figury ptaków marabuta w okularach i pelikana z małymi wykonane są z ceramiki glazurowanej w kolorze niebiesko-zielonym. Umieszczone są w holu na lewo od głównego wejścia, ozdabiają przejścia na dziedziniec szkolny i do hali sportowej. Pelikan jako alegoria tego, kto daje i żywi, podkreśla misję budynku jako miejsca miłości i troski oraz przekazywania wiedzy, a ptak z rodziny bocianowatych jawi się jako symbol intelektualnej kontemplacji. Z kolei wyłożone kafelkami wodopoje, które kiedyś znajdowały się na każdym piętrze, nie zachowały się do dzisiejszych czasów”.

Oprac. Agnieszka Jezierska

Andrea Müller-Fincker

ma 35 lat. Studiowała historię sztuki i filozofię w Stuttgarcie. Po dziesięcioletniej działalności w branży aukcyjnej pracuje jako niezależna ekspertka w dziedzinie europejskiej porcelany. Aktualnie pisze pracę doktorską na Uniwersytecie Ludwika-Maximiliana w Monachium pod kierunkiem prof. Aleksandry Lipińskiej. Tytuł roboczy pracy to „Eine materialästhetische Analyse des Oeuvres Gerhard Schliepsteins (1886-1963)”. To pierwsze naukowe opracowanie całej twórczości artystycznej Gerharda Schliepsteina, którego dzieła znajdują się w zbiorach licznych muzeów sztuki użytkowej. Andrea ma nadzieję, że wkrótce będzie mogła zobaczyć na żywo budynki z rzeźbami ar-

tysty powstałe na terenie Dolnego Śląska, w tym również w gmachu I LO w Miliczu.